

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist.
exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo -
Cod. Ettenheim-Münster 359**

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Quaestio 1a

[urn:nbn:de:bsz:31-132384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-132384)

in latitudine e positum carere & individua
 gatiua: Vnde linea descripta longitudine
 latitudine superficies latitudo in profunditate
 & ordo in quantitate tunc dicitur esse gatiua
 longitudine latitudinis & profunditatis. Demum superius dicitur de linea
 p se posse in pductis sicut corpora p
 sentia utq; et a reallib; sicut utq; a physical
 Mathemat. pstante q; et contra realla. Vnde
 quoq; manifestum e factis lineis & superficies e contra
 positiva quomo n aliqd eob reale ee pot e esse
 aiaz colorem nig; sicut e esse ad itellig opia nomen
 me dependens q; n sit sub positum nec refert qh
 rea sicut eesse de puncto. Definiant p negatione
 ut iam si dicitur est n eesse negatione p
 nificat qd illa contra realla e positiva n est qua
 qd sit: tunc n notentur placet dicitur p
 ta qd dicitur p hanc ror fortis linea sicut
 e corporis tunc ut videtur explicandum consent. De
 rea e magnitudo vni; dicitur in hanc sicut
 arum corp; tunc p hanc exemp; dicitur in hanc
 Metaph. c 17. hanc 18 sic dicitur: Magnitudinem
 ea q; ad vni; gatiua e longitudine dicitur q; ad hanc
 latitudo q; ad hanc profunditas. Si dicitur p
 hanc p hanc negatione definia q; nihil e positum
 hanc patet q; p hanc dicitur definia sicut dicitur
 hanc nulla e p hanc. Neg. g hanc q; ea e hanc
 p hanc hanc e hanc imp hanc dicitur ut hanc
 explicari alit; possint qua p negatione hanc

Cor 5 h.

Quis.

Solutio.

Nota

mensura est una. superficies una quae tota circumdat et
 nulla resultat linea et nullus punctus. Sed ex
 traditione non implicat dividere superficies a corpore
 separata, ideo duo sunt linea et puncta ut vocantur
 logica in superficie in ordine ad divisionem realem.
 Eodem modo non inducitur gradus huius lineam
 a superficie separata. Similiter duo quoque sunt puncta
 et puncta logica in ordine ad divisionem realem, per
 opinionem quodam in linea, remota autem in superficie et
 motus in corpore quibus est divisio naturalis ex corpore
 et nova superficies quo ad entitates suas et potest
 ad aliam reduci. Ita linea ad puncta quodam
 ab entitates et reducitur si superficies est et linea
 per se divina virtute dividitur. Et de reductio ad
 puncta figura conformata quae videtur esse et nullus habet
 angulum in figura per se angularem conformata. Ut si
 ex globo aut per ^{qualis} ~~varios~~ figura corpore fiat per
 cubitum pyramidale: tamen non tunc dicitur linea aut
 puncta aut et utraque quae autem terminant superficiem
 aut lineam: sed in isto modo non dicitur linea aut
 puncta quoad entitates suas sed quoad reges et
 non extensionis superficies et lineam quae mathematica
 eo more quod dicitur. Et tunc non videtur designare
 linea et puncta reducunt ad aliam cum magnitudine
 nullam sine angulo sola motus appensione de nihil:
 si enim hoc pars magnitudo dividatur tam manifeste
 aliam esse distincta taliter obicitur. Si distincta

290

290

q' de p'p' suis p'm'is circumscripta: at n' p'm'is
 quoad illa' entitates reales q' ita p' sola' designantur
 ee' n'cipiat q' quoad solam' negat' ut p'm'is
 extensio' n'cipiat p' p'is n'cipit illa' & illig' n'cipit
 p'p' q' negat' n'cipit n'cipit n'cipit n'cipit n'cipit
 p'p' q' abstr' ad abstr' globi et d'icendi
 n' plano d'icendi et globosum corp' d' n' d'icendi
 figura' g'formatu' non tangere planu' n' p'p' do
 linea q' p'nt n'ra entia' realia p' n' p'p' do
 linea red'nt' ad abstr' p' sola' designat' o'is.
 nod' n' fuit designat' p'p' aut p' app'p'p'
 n' n'cipit id fuit n' d'icendi q' d'ic' q' d'ic' q' d'ic'
 d'icendi n' plano; glob' n'cipit q' d'ic' n' d'ic' d'ic'
 p'p' p'p' d'icendi n' p'nt' latitudin' v' n'cipit
 designat' ut d'ic' n'cipit ut p'nt' aut h'
 ee' n'cipiant n' n'cipit p'p' quoad n'cipit
 entitates reales p' p' quoad negat' n'cipit
 extensio' n'cipit n'cipit p' p' n'cipit
 p'nt' fuit n' categor' capite et quant. h' n' d'icendi.
 p' p'p' c'3 t'p' 26. ita contin' d'ic'it: continua
 p'nt' ea quoru' p'nt' eod' c' p'm'is copulanti: p'nt'
 termin' a' p'nt' ee' aliquid d'ic'ibile neg' aliquid nega'
 t'ing' q' o'is n' d'ic'ibilia actu g'nt' n'cipit n' d'ic'it
 extremo p'nt' n' medio g'nt' n'cipit. Minor probat'
 q' a' si termin' iste cor' ee' d'ic'ibile a' p'nt' ac

idem sicut alia atq, alia sui probantem
utiq, sicut gnomi cori eet. Neg et sicut ee quid ne
gatum: qd si puncta epistola in media linea
sicut sola negas ulterius est extensione sequent
endi terminum minorem duas linea pter gnomi
ante n ee una sicut plura gsequens e absurda
q d sicut. Sicut pter qd sunt hae p rursu
distinguit ab alia ita quosq, alia sicut negatione
ulterioris tendente dicitur ab ea q alteri parti
conuenit. Minor e manifesta qd sicut pter
linea hoc modo n possent ee gnomi pter qd
est gnomi q termino cori copulata n inuenit
unig eodemq, termino cori sicut coheret sicut

2. sch.
Notandum.

Primo pter ista n copularentur q gnomi n eest
qd hoc sicut ut respondere possit notandum e qd pter hanc
pusem geometriam emanasse ut apud philosophos alio
p hanc in media quantitate gnomi in dicitur hanc
Dicitur: Item in illi duobus nunc de causis
indivisibilia in medijs magnitudinibus in duobus
sicut una ut pter illam copularetur q putaretur
n sicut qd cohereret gnomi n alia n
ex multis p hanc q sicut altera ut eest quasi
signa ad infinitas divisionis ex qualiter mag
nitudine faciendab q recit eest ad rursu gnomi
hanc de contradi: p hanc q dicitur gnomi p

in fine fiet in medio primi ponit se habilit quos
et huiusmodi offendit posse quia egregie pro
pugnatur huiusmodi conit. hoc bto p h d. cr q.

Nota 1o

Duo quodam pterea notanda sunt 1o quod per
se habentur aint in diuisibilia mathematica nō esse
re in rebus sensibilibus eo pacto quo ab eis gapunt
ita esse uelle nec ipsum corpus. 2o quod si
bile ē existere eo nō pcedatū que a mathe-
maticis gūpū nō pē sū ullis qualitātibus sensi-
bilibus. vnde huc ex pte nihil nō est nō di-
uisibilia mathematica ē in diuisibilia. 2do no-

Nota 2o

tandū id q. nonnulli sibi pferant; equē ut ad
surdū ēē ponere mathematica separata ab
separata uita sensibilibus nō; si de existētia q
p cū ab nōales id utiqz uerū id esse: at pōtū
et existētia p diuina pōtū a ēē uerū; nō uita
parari a sūit figuris aō nō pōtū est ēē existētia
nōria dei pōtū: At separari mathematica a re-
bus sensibilibus ē repugnat diuina pōtū aō
pōtū pōtū quālibet magnitudi nō sū pōtū gōra
re nec nūq sū ulla qualitate sensibili.

Obijct 1o

Obijct 1o Nō magis nō sufficit a corpore distingui
quā figura a superficie p figura nō distinguit a
lit 2o 2do sicut se hō pōtū nō ad modū sū
se hō pōtū nō corpore ad corpore p pōtū nō modū

Obijct 2do

... dicitur a corpore & distinguuntur. Si punctum re aliis obijit, 210
... linea & linea a superficie & superficies a corpore
... distinguuntur a Deo separari possunt at hoc si
... non est quia tunc linea est infinita. Ad 2m, Respondet
... magis distinguuntur superficies a corpore quam figura
... a superficie corporis. Deinde in partibus interioribus
... in quibus non dividitur superficies qua illud terminatur;
... superficies non nullat dividitur in quibus non dividitur
... figura. Ad 3m respondet non esse parum eorum in ter
... corpore atque in primo motu. Nam cum motus sit
... augmentum formae quod forma augetur in motu
... tunc necesse est respondere in primo motu; at in
... primo corpore non est responsum quod responsum in corpore
... non est responsum propriae corporis partes. Sed bene
... est linea qua dicitur esse primo nunc super
... divina potentia seorsim existens quippe in
... linea a dividitur in idem plures quibus dividitur super
... superficies. Ad 3m Respondent illi quod nondum soluta tunc
... tunc admittunt ad separandum angulum & punctum
... resultat unum aliud punctum & ad linea separa
... tione alia linea &c. Alij etiam cedunt sic sepa
... rari posse ad bases minoribus respondent lineam
... tunc non finiri post punctum separabilem quod non
... finita erat ante illam & negare, uterioribus
... extensionibus &c. Si dicat superficies est et extra corpus obijit.

Respondet 1m

Respondet 2m

Respondet 3m

Respondet 4m

